

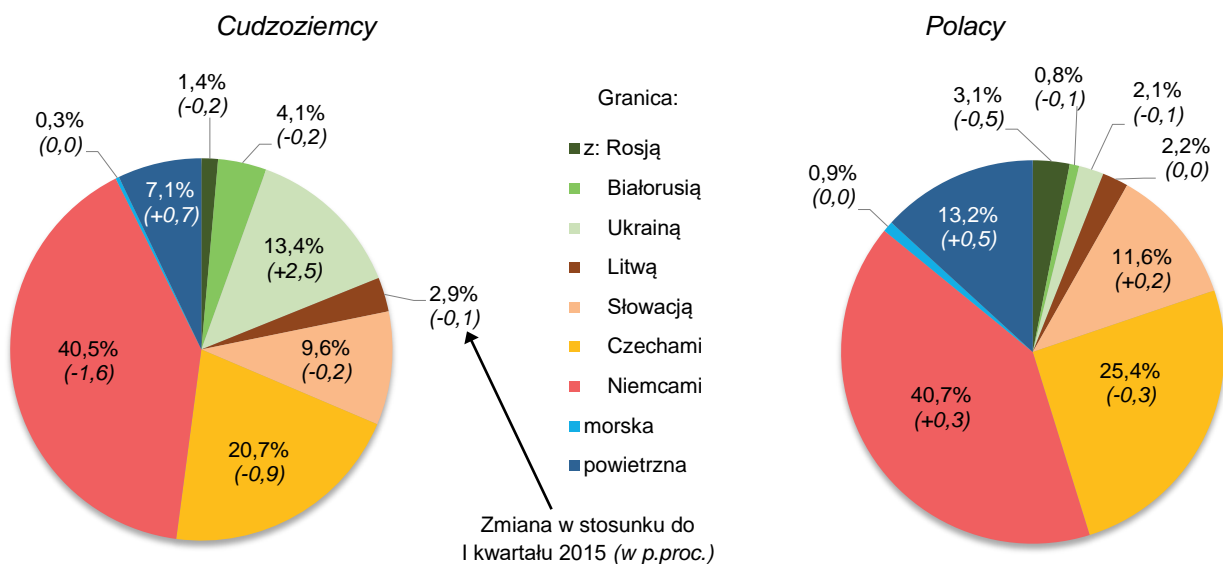
Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2016 roku

Ruch graniczny

W I kwartale 2016 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 59,9 mln, z tego 36,7 mln dotyczyło cudzoziemców (61,2% ogółem) oraz 23,2 mln Polaków (38,8%). Około 76,1% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej, 13,9% zewnętrznej granicy lądowej UE, 9,5% granicy powietrznej i 0,6% morskiej.

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (45,1% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w I kwartale 2016 r.), następnie granicę z Czechami (25,0%), Słowacją (11,5%), Ukrainą (10,0%), Białorusią (3,1%), Litwą (3,0%) i Rosją (2,3%).

Wykres 1. Struktura ruchu granicznego osób (z Polski i do Polski) według granic w I kwartale 2016 r.

Liczba odpraw na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej na terenie Polski w I kwartale 2016 r., według danych Komendy Głównej Straży Granicznej, była o 11,2% mniejsza w porównaniu z poprzednim kwartałem i o 14,2% większa niż w analogicznym okresie 2015 r. Cudzoziemców odprawiono o 11,2% mniej niż w IV kwartale 2015 r. i o 19,4% więcej niż przed rokiem, natomiast Polaków odprawiono mniej niż w poprzednim kwartale o 11,2% i mniej niż w I kwartale 2015 r. – o 6,2%.

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (97,8%), na granicy z Rosją – obywatele Rosji (92,8%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (88,8%).

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2016 r.

Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki				Średnie wydatki ^b			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	I kw.2015 =100	mln osób	I kw.2015 =100	mln zł	I kw.2015 =100	mln zł	I kw.2015 =100	zł	I kw.2015 =100	zł	I kw.2015 =100
Ogółem	36,7	106,1	23,2	103,6	8 723,2	103,8	3 817,7	104,7	484	97,9	329	101,3
lądowa	33,9	105,2	20,0	103,0	7 639,8	104,1	2 499,6	102,6	457	98,9	248	99,9
zewnętrzna UE...	6,9	119,4	1,4	93,8	2 063,0	111,6	161,9	95,2	618	93,9	232	100,8
z: Rosją	0,5	94,5	0,7	91,3	105,6	80,1	93,9	93,4	400	86,1	258	102,4
Białorusią ...	1,5	101,3	0,2	89,8	533,2	95,4	17,6	95,9	751	95,0	197	102,4
Ukrainą	4,9	130,2	0,5	99,5	1 424,2	123,1	50,4	98,4	602	94,7	206	98,4
wewnętrzna UE .	27,0	102,1	18,6	103,8	5 576,8	101,6	2 337,7	103,2	417	99,2	250	99,8
z: Litwą	1,1	105,9	0,5	103,5	238,9	103,7	69,4	95,8	452	100,7	235	93,3
Słowacją	3,5	103,1	2,7	105,6	687,8	101,7	305,9	101,5	392	100,5	224	97,6
Czechami....	7,6	101,6	5,9	102,1	1 016,5	101,3	541,0	104,2	273	100,2	178	100,9
Niemcami ...	14,8	101,9	9,5	104,3	3 633,6	101,5	1 421,4	103,5	494	98,3	305	100,2
morska	0,1	115,8	0,2	107,0	62,9	103,5	99,7	106,3	894	87,9	1 047	99,1
powietrzna	2,6	117,7	3,1	107,3	1 020,4	101,6	1 218,5	109,0	822	87,6	839	101,7

^a Z Polski i do Polski. ^b Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) w I kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie ok. 8,7 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski – 3,8 mld zł. Wydatki cudzoziemców były o 3,8% wyższe niż w analogicznym okresie 2015 r., natomiast Polaków o 4,7% wyższe. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były niższe odpowiednio o 1,6% i o 2,9%.

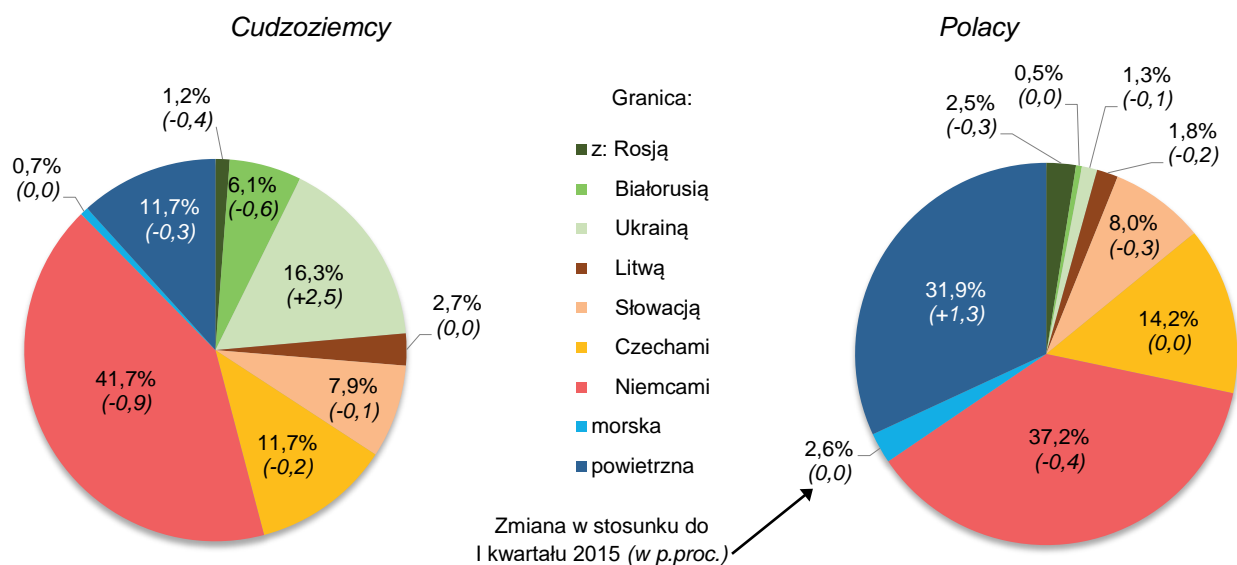
Z ogółu wydatków cudzoziemców 63,9% przypało na osoby przekraczające wewnętrzną granicę lądową Unii Europejskiej na terenie Polski, 23,6% – zewnętrzną granicę lądową UE, 11,7% granicę powietrzną i 0,7% morską. W przypadku wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski analogiczna struktura kształtowała się następująco: 61,2%, 4,2%, 31,9% i 2,6%.

Najwyższe wydatki w Polsce, biorąc pod uwagę lądową granicę, ponieśli cudzoziemcy przekraczający granicę z Niemcami (47,6% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających lądową granicę Polski w I kwartale 2016 r.), następnie granicę z Ukrainą (18,6%), Czechami (13,3%), Słowacją (9,0%), Białorusią (7,0%), Litwą (3,1%) i Rosją (1,4%).

W przypadku mieszkańców Polski, rozpatrując lądową granicę kraju, najwyższe wydatki ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (56,9% ogółu wydatków Polaków przekraczających

lądową granicę Polski w I kwartale 2016 r.), następnie z Czechami (21,6%), Słowacją (12,2%), Rosją (3,8%), Litwą (2,8%), Ukrainą (2,0%) i Białorusią (0,7%).

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2016 r.

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez cudzoziemców przekraczających polski odcinek zewnętrznej lądowej granicy Unii Europejskiej w I kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie ok. 2,1 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski przekraczających ten odcinek granicy – 161,9 mln zł. Wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemców na zewnętrznej granicy UE w I kwartale 2016 r. były o 11,6% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. i 26,2% niższe w stosunku do poprzedniego kwartału. Z kolei wydatki poniesione przez mieszkańców Polski za granicą były niższe zarówno w stosunku do I kwartału 2015 r., jak i IV kwartału 2015 r., odpowiednio o 4,8% i o 0,8%.

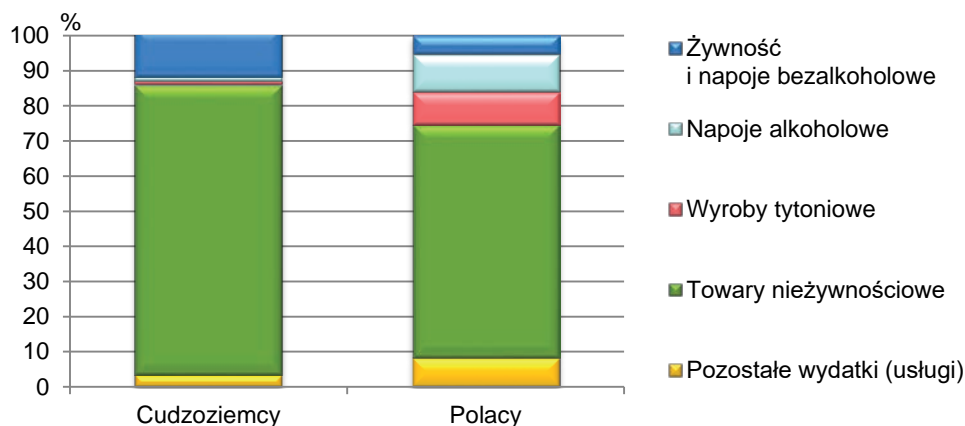
Zróżnicowanie wydatków, również pod względem struktury asortymentowej, występowało na poszczególnych odcinkach granicy, zarówno wśród cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w I kwartale 2016 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali ok. 83% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe ok. 14%, a na pozostałe wydatki (usługi) ponad 3%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (ok. 24% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (ok. 22%) oraz części i akcesoria do środków transportu (ponad 13%).

Mieszkańcy Polski, przekraczający w I kwartale 2016 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (ok. 66%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych, głównie na zakup paliwa. Znaczny udział w strukturze wydatków

Polaków przekraczających granicę zewnętrzną miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 8%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 5%.

Wykres 3. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski w I kwartale 2016 r.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w I kwartale 2016 r. największe wydatki w Polsce ponieśli na towary nieżywnościowe – ok. 56%. Na żywność i napoje bezalkoholowe cudzoziemcy przeznaczyci ok. 11%, a na pozostałe wydatki (usługi) – ok. 16%. Z kolei wśród mieszkańców Polski przekraczających wewnętrzną granicę UE w I kwartale 2016 r. znaczący udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 46%, towary nieżywnościowe – ok. 35%. Na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci ok. 14%.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca (nierezydenta) w I kwartale 2016 r. ukształtowały się na poziomie 484 zł, natomiast średnie wydatki poniesione za granicą przez mieszkańca Polski wyniosły 329 zł. Zdecydowanie najwyższe średnie wydatki ponieśli nierezydenci przekraczający granicę zarówno morską jak i powietrzną (po około 2-krotnie wyższe niż w przypadku granicy lądowej). Średnie wydatki cudzoziemców przekraczających zewnętrzną granicę lądową UE na terenie Polski były o około 1,5 krotnie wyższe niż przekraczających wewnętrzną granicę lądową UE. Również w przypadku Polaków średnie wydatki przekraczających granicę morską i powietrzną były znacznie wyższe (ponad 4-krotnie i ponad 3-krotnie) niż przekraczających granicę lądową. Średnie wydatki Polaków przekraczających zewnętrzną granicę lądową UE na terenie Polski były o ok. 7% niższe niż przekraczających wewnętrzną granicę lądową UE.

Mały ruch graniczny

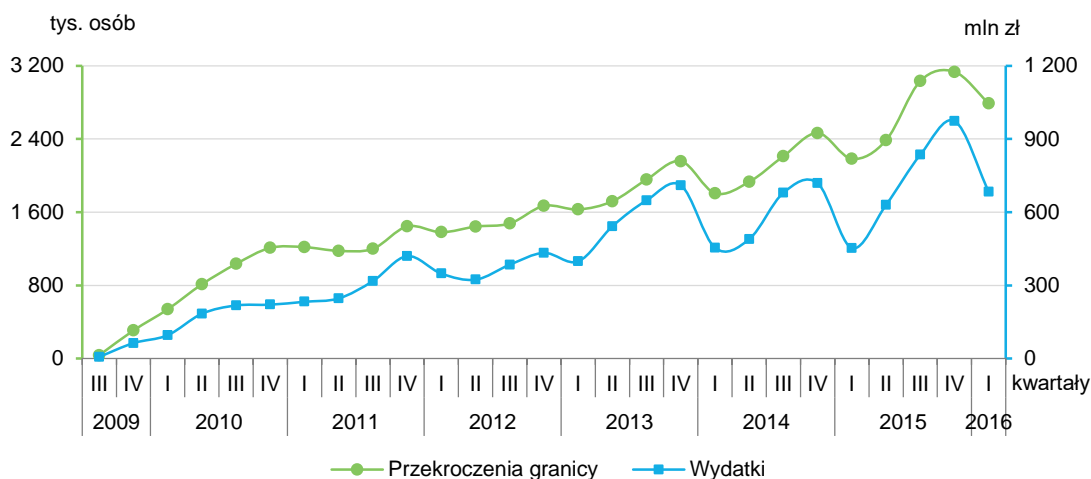
Mały ruch graniczny znacznie ułatwia regularne przekraczanie zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej przez osoby zamieszkujące strefę przygraniczną w celu pobytu w strefie po drugiej stronie granicy, m.in. ze względów społecznych, kulturalnych, rodzinnych lub

ekonomicznych. Umowa o małym ruchu granicznym z Ukrainą weszła w życie 1 lipca 2009 r.¹, a z Rosją 27 lipca 2012 r.² W przypadku granicy polsko-ukraińskiej mały ruch graniczny (MRG) ma większe znaczenie dla obywateli Ukrainy niż Polski, gdyż Polacy mogą podróżować i przebywać na terytorium Ukrainy do 90 dni bez konieczności posiadania wiz. Z kolei wprowadzenie MRG na granicy z obwodem kaliningradzkim jest istotne dla obu stron. Poza tym, strefa małego ruchu granicznego przy granicy z Rosją jest wyjątkowa ze względu na swój obszar, gdyż sięga znacznie dalej niż 30 czy 50 km od granicy.³

Granica polsko-ukraińska

Na granicy polsko-ukraińskiej w ramach małego ruchu granicznego w I kwartale 2016 r. odnotowano 2,8 mln odpraw⁴, co stanowiło 56,9% przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców. W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba przekroczeń granicy w ramach MRG była o 11,0% mniejsza, a w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. – o 27,7% większa.

Wykres 4. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

¹ Oświadczenie Rządowe z dnia 20 czerwca 2009 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku (DzU z 2009 r. nr 103, poz. 859) oraz Oświadczenie Rządowe z dnia 19 kwietnia 2016 r. w sprawie mocy obowiązującej Drugiego protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy zmieniającego Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisaną w Kijowie dnia 28 marca 2008 r., podpisanego w Warszawie dnia 17 grudnia 2014 r. (DzU z 2016 r., poz. 665).

² Oświadczenie Rządowe z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Moskwie dnia 14 grudnia 2011 r. (DzU z 2012 r., poz. 815).

³ Rozporządzenie nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.Urz. UE nr L 29 z dnia 3 lutego 2007 r.); Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1342/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1931/2006 w odniesieniu do włączenia obwodu kaliningradzkiego i niektórych powiatów polskich do obszaru uznawanego za strefę przygraniczną (Dz.Urz. UE nr L 347 z dnia 30 grudnia 2011 r.).

⁴ Dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

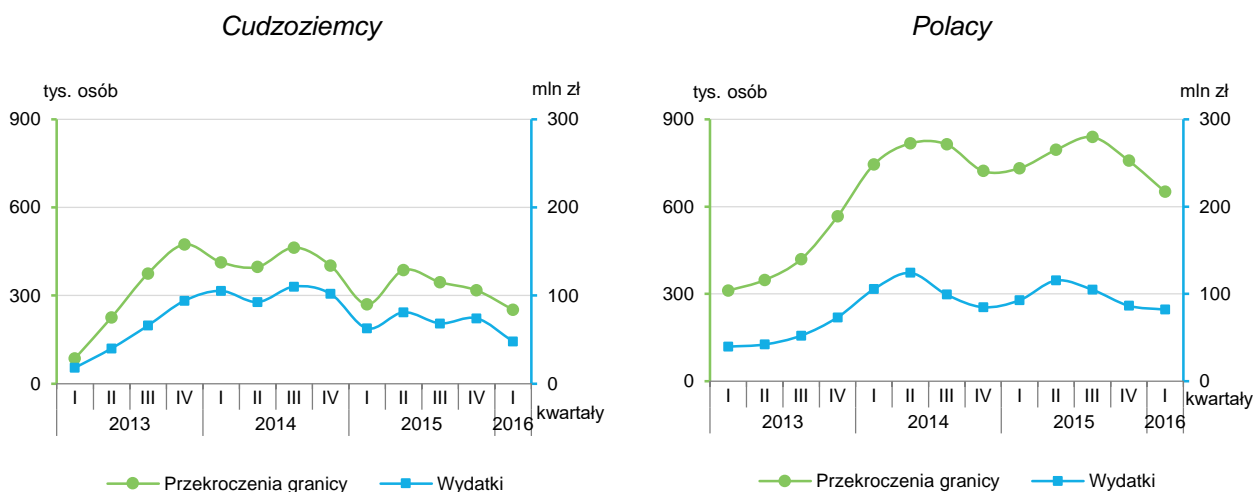
Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w I kwartale 2016 r. wyniosła 683,7 mln zł, co stanowiło 48,0% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską. Wydatki te były o 29,8% mniejsze niż w poprzednim kwartale i o 50,8% większe niż w analogicznym okresie 2015 roku.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w I kwartale 2016 r. wyniosły 491 zł (w poprzednim kwartale – 620 zł), podczas gdy przed rokiem – 416 zł.

Granica polsko-rosyjska

Na granicy polsko-rosyjskiej w ramach małego ruchu granicznego w I kwartale 2016 r. Straż Graniczna odnotowała 251,1 tys. odpraw cudzoziemców, tj. o 20,9% mniej niż w IV kwartale 2015 r. i o 7,0% mniej niż w porównywalnym okresie 2015 r. W ramach MRG granicę tę przekroczyło także ok. 651,0 tys. Polaków⁵, tj. o 14,1% mniej niż w kwartale poprzednim i o 11,1% mniej niż przed rokiem. Odprawy w ramach MRG stanowiły blisko połowę (47,1%) przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców, natomiast w przypadku Polaków – ok. 89,4%.

Wykres 5. Mały ruch graniczny na granicy polsko-rosyjskiej

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-rosyjską w ramach MRG w I kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie 47,7 mln zł, co stanowiło 45,1% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających ten odcinek granicy. Wydatki te były o 35,7% mniejsze niż w poprzednim kwartale i o 23,9% mniejsze niż w I kwartale 2015 roku. Wartość wydatków za granicą poniesionych przez Polaków w ramach MRG wyniosła 82,1 mln zł, co stanowiło 87,5% wydatków Polaków przekraczających odcinek

⁵ Dane szacunkowe GUS.

granicy z Rosją. Wydatki te były niższe o 5,1% w porównaniu z kwartałem poprzednim i o 11,6% niższe w odniesieniu do wydatków w I kwartale poprzedniego roku.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-rosyjską w ramach MRG w I kwartale 2016 r. wyniosły 379 zł (w poprzednim kwartale 467 zł), podczas gdy przed rokiem – 463 zł. Natomiast średnie wydatki poniesione za granicą przez Polaka przekraczającego tę granicę w ramach MRG wyniosły 252 zł, w poprzednim kwartale 228 zł, a przed rokiem – 254 zł.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy

Badania przeprowadzone w I kwartale 2016 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski cudzoziemcy, podobnie jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 70,8% cudzoziemców i 65,3% Polaków, przy czym 53,9% cudzoziemców i 51,9% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy. Natomiast w odległości powyżej 100 km od granicy zamieszkiwało 20,4% cudzoziemców i 18,9% Polaków przekraczających lądową granicę Polski.

Tabl. 2. Struktura cudzoziemców i Polaków przekraczających lądową granicę Polski według odległości od granicy miejsca zamieszkania w I kwartale 2016 r.

Granica	Cudzoziemcy (nierezydenci)						Polacy (rezydenci)					
	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km
			0-30	31-50					0-30	31-50		
w odsetkach												
Ogółem	100,0	70,8	53,9	16,9	8,8	20,4	100,0	65,3	51,9	13,4	15,8	18,9
zewnętrzna UE	100,0	69,4	52,2	17,2	17,9	12,7	100,0	57,3	36,0	21,3	31,8	10,9
z: Rosją	100,0	69,8	26,4	43,3	26,2	4,1	100,0	41,7	17,6	24,1	49,6	8,7
Białorusią.....	100,0	60,2	47,0	13,3	16,3	23,5	100,0	80,9	47,7	33,2	9,4	9,7
Ukrainą	100,0	72,1	56,6	15,4	17,5	10,4	100,0	72,0	59,2	12,8	13,6	14,5
wewnętrzna UE.....	100,0	71,1	54,3	16,8	6,5	22,4	100,0	65,9	53,0	12,8	14,6	19,5
z: Litwą	100,0	55,1	17,2	37,9	23,1	21,8	100,0	71,8	57,9	14,0	2,2	25,9
Słowacją	100,0	65,2	29,9	35,3	16,2	18,6	100,0	46,9	28,1	18,8	29,1	24,0
Czechami	100,0	74,3	62,0	12,3	3,3	22,4	100,0	77,4	60,8	16,6	9,6	13,0
Niemcami	100,0	72,1	58,9	13,2	4,6	23,3	100,0	63,5	55,0	8,5	14,4	22,1

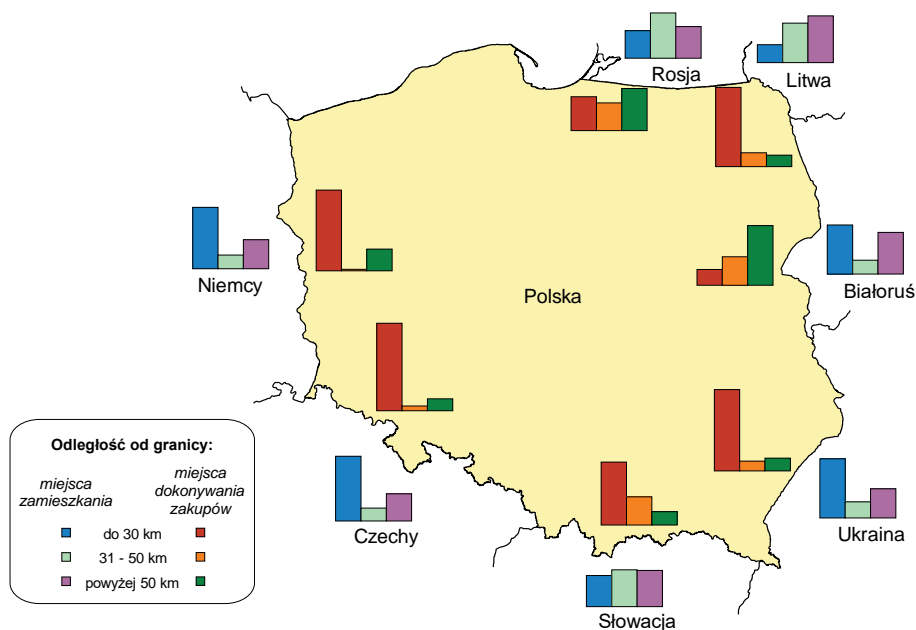
Przekraczający lądową granicę Polski cudzoziemcy oraz Polacy najchętniej dokonywali zakupów w odległości do 50 km od granicy – 81,7% cudzoziemców i 67,4% Polaków, przy czym 73,8% cudzoziemców i 52,0% Polaków dokonywało zakupów w pasie do 30 km od granicy. Natomiast w odległości powyżej 100 km od granicy zakupów dokonywało 12,5% cudzoziemców i 19,5% Polaków.

Tabl. 3. Struktura cudzoziemców i Polaków przekraczających lądową granicę Polski według odległości od granicy miejsca dokonania zakupów w I kwartale 2016 r.

Granica	Cudzoziemcy (nierezydenci)						Polacy (rezydenci)					
	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km
			0-30	31-50					0-30	31-50		
	w odsetkach											
Ogółem	100,0	81,7	73,8	7,9	5,8	12,5	100,0	67,4	52,0	15,4	13,1	19,5
zewnętrzna UE	100,0	75,8	61,1	14,7	16,8	7,4	100,0	92,6	89,0	3,6	2,2	5,2
z: Rosją	100,0	59,4	32,6	26,7	23,3	17,3	100,0	98,5	94,7	3,8	0,3	1,2
Białorusią.....	100,0	42,6	15,2	27,4	46,9	10,5	100,0	88,0	81,8	6,2	3,5	8,5
Ukrainą	100,0	87,7	78,2	9,5	6,9	5,4	100,0	85,6	83,3	2,3	4,4	10,0
wewnętrzna UE.....	100,0	83,1	76,9	6,2	3,1	13,8	100,0	65,5	49,2	16,3	13,9	20,5
z: Litwą	100,0	89,2	76,0	13,2	2,9	7,9	100,0	34,6	0,8	33,7	23,4	42,0
Słowacją	100,0	87,4	60,3	27,0	6,8	5,9	100,0	53,0	31,8	21,2	25,0	22,0
Czechami	100,0	88,5	84,0	4,5	4,1	7,4	100,0	75,0	56,6	18,4	13,4	11,6
Niemcami	100,0	79,0	77,5	1,5	1,7	19,3	100,0	65,0	52,6	12,3	10,4	24,6

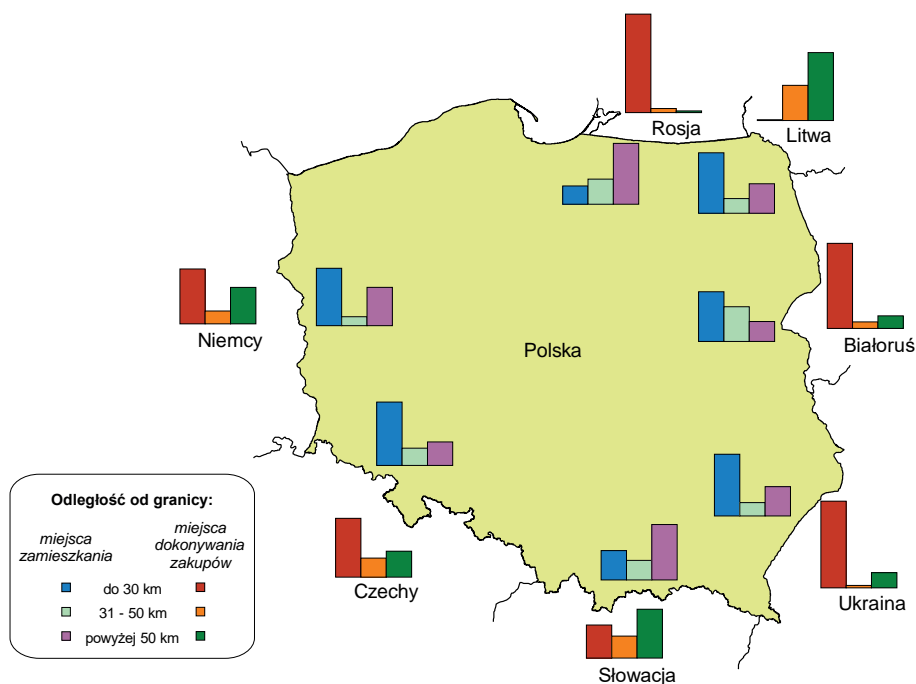
Zasięg oddziaływania granicy określony na podstawie wyników badań, przy uwzględnieniu odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów osób przekraczających granicę, przedstawiono na mapach 1 i 2.

Mapa 1. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez cudzoziemców w I kwartale 2016 r.

Większość cudzoziemców i Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkała w pasie do 50 km od granicy: w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 69,4% cudzoziemców oraz 57,3% Polaków, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 71,1% i 65,9%.

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez Polaków w I kwartale 2016 r.

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 75,8% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 83,1%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 92,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 65,5%.

Podsumowanie

Z przeprowadzonej analizy wynika, że występuje zróżnicowanie badanych zjawisk na poszczególnych rodzajach i odcinkach granicy. W I kwartale 2016 r. ok. 72% ogółu przyjazdów cudzoziemców do Polski związanych było z dokonaniem zakupów. Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Polski dotyczyły w dużej mierze również zakupów – ok. 36% oraz wypoczynku i rekreacji – ok. 40% (z tym, że na zewnętrznej granicy lądowej UE udziały te stanowiły odpowiednio ok. 90% i ok. 2%). Zróżnicowanie rodzaju ponoszonych wydatków wiąże się ze strukturą celów w jakich respondenci wyjeżdżają za granicę. Wśród cudzoziemców wydatki poniesione w Polsce na zakup towarów stanowiły ok. 81%, a na usługi ok. 19%, natomiast wśród mieszkańców Polski wyniosły one odpowiednio ok. 44% i ok. 56%.

Wyniki prowadzonych badań zarówno wśród cudzoziemców (nierezydentów) jak i mieszkańców Polski pokazały, że największa intensywność zjawisk związanych z ruchem na granicy lądowej Polski występowała na obszarach położonych w pasie do 50 km wzdłuż granicy. Świadczy o tym między innymi wysoki odsetek osób przekraczających granicę, które ponosiły wydatki w tym pasie, jak również fakt, że mieszkańcy miejscowości zlokalizowanych na tym obszarze stanowili zdecydowaną większość wśród przekraczających granicę. Charakterystyczne też

jest, że w przypadku granicy wewnętrznej na obszarze oddalonym powyżej 100 km od granicy, występuje większa intensywność zjawisk związanych z ruchem (zarówno cudzoziemców, jak i Polaków) niż w przypadku granicy zewnętrznej.

Biorąc pod uwagę granicę zewnętrzną UE, w szczególności na odcinku z Rosją, odsetek cudzoziemców dokonujących zakupów w odległości powyżej 100 km od granicy również był stosunkowo wysoki, co związane jest dodatkowo z występowaniem strefy małego ruchu granicznego specyficznej ze względu na zasięg terytorialny. Dla obszarów położonych przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski wprowadzenie MRG było ważnym elementem ułatwiającym przekraczanie granicy.

Uwagi metodyczne

Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji kilku badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”). Dostarczają informacji na potrzeby statystyki w dziedzinie turystyki, rachunków narodowych i bilansu płatniczego oraz obszarów transgranicznych.

Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej prowadzone jest w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich), w dniach wylosowanych w taki sposób, by w kwartale każdy dzień tygodnia wystąpił jeden raz. Badaniem ruchu granicznego objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych. Zliczane są pojazdy (z uwzględnieniem kraju rejestracji) oraz osoby przekraczające granicę w kierunku z Polski i do Polski. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta.

Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.

Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne). Do szacowania ruchu granicznego na wewnętrznej granicy UE na terenie Polski oraz ruchu na granicy morskiej wykorzystywane są także wtórnie wyniki innych badań statystyki publicznej („Baza noclegowa turystyki i jej wykorzystanie”, „Transport morski i przybrzeżny”). Dane o ruchu granicznym dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza.

W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

Prezentowane dane mają charakter wstępny.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych
i Statystyki Euroregionalnej
Wiesława Magryś
Tel: 17 853 52 10

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Artur Satora
Tel: 22 608 3495, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Więcej na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel>